

Załącznik do
uchwały nr XXIII/171/12
Rady Gminy Chocień
z dnia 27 listopada 2012 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŚMIŁOWICE

Śmiłowice 2012

Spis treści

I.	Charakterystyka miejscowości Śmiłowice.....	3
	Informacje ogólne.....	3
	Przynależność administracyjna.....	4
	Przestrzenna struktura miejscowości.....	5
	Historia miejscowości.....	6
II.	Zasoby miejscowości Śmiłowice.....	8
	Zasoby przyrodnicze.....	8
	Dziedzictwo kulturowe.....	10
	Infrastruktura techniczna.....	11
	Gospodarka i rolnictwo.....	11
	Kapitał społeczny.....	13
	Edukacja.....	14
	Lokalne inicjatywy.....	17
	Pozostałe informacje.....	21
III.	Ocena mocnych i słabych stron miejscowości-analiza SWOT.....	23
IV.	Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć.....	27
V.	Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu.....	29

I. Charakterystyka miejscowości Śmiłowice

Informacje ogólne

Miejscowość Śmiłowice to wieś sołecka, która jest położona w północnej części Gminy Chocień. Administracyjnie Gmina Chocień leży w powiecie włocławskim, w południowej części województwa kujawsko- pomorskiego, graniczy z następującymi gminami: Chodecz, Kowal, Lubień Kujawski, Boniewo, Lubraniec i Włocławek. Miejscowość położona jest na Pojezierzu Kujawskim, już w średniowieczu leżała przy dogodnych połączeniach wodnych i lądowych, bowiem Jezioro Borzymowskie miało połączenie z żeglowną w średniowieczu

Zgłowiączką.

W centralnej części miejscowości zlokalizowane są domy mieszkalne, szkoła, przedszkole, remiza OSP, kościół, park oraz sklepy i usługi. Przez wieś przebiegają ważniejsze połączenia komunikacyjne. Obszar sołectwa wynosi

około 594 ha, zamieszkuje je według stanu na dzień 10 marca 2010 r.- 516 osób.

4

Wszystkie uwarunkowania mają wpływ na to, że w miejscowości standard życia jest dość niski. Dużym problemem, tak jak w całym kraju, jest bezrobocie. Połączone siły mieszkańców wsi oraz władz samorządowych gminy dają duże szanse na poprawę sytuacji. Z uwagi na coraz większe oczekiwania ze strony mieszkańców co do poprawy warunków i standardu życia, wychodzimy naprzeciw szansie jaką daje Program Rozwoju Obszarów Wiejskich „Odnowa i rozwój wsi”. Przy realizacji projektu zostaną wykorzystane naturalne atuty wsi oraz pobudzona zostanie aktywność społeczna mieszkańców miejscowości w celu realizacji projektu „Budowa sali sportowej w Śmiłowicach”.

Tworząc Plan Odnowy Miejscowości Śmiłowice zakładamy, że stanie się to bodźcem do realizowania poszczególnych etapów rozwoju, co mamy nadzieję przyczyni się do polepszenia życia jej mieszkańców.

Przynależność administracyjna

Śmiłowice to wieś, która była siedzibą władz gminy Śmiłowice do 1954 roku. W okresie międzywojennym gmina Śmiłowice należała do powiatu włocławskiego w województwie warszawskim. 1 kwietnia 1938 roku gminę wraz z całym powiatem włocławskim przeniesiono do województwa pomorskiego. Po wojnie gmina weszła w skład terytorialnie zmienionego województwa pomorskiego, przemianowanego 6 lipca 1950 roku na województwo bydgoskie. Według stanu z 1 lipca 1952 roku gmina Śmiłowice podzielona była na 42 gromady. Gmina Śmiłowice została zniesiona 29 września 1954 roku wraz z reformą wprowadzającą gromady w miejsce gmin. Miejscowości nie przywrócono 1 stycznia 1973 roku po reaktywowaniu gmin, a jej obszar wszedł głównie w skład gminy Chocień i Włocławek. W latach 1975-1998 Śmiłowice należały do województwa włocławskiego. Obecnie Śmiłowice należą do województwa kujawsko-pomorskiego, powiatu włocławskiego, gminy Chocień.

Przestrzenna struktura miejscowości

Centrum miejscowości Śmiłowice ma ścisłą zabudowę. W znacznej części miejscowość położona jest przy drodze powiatowej 2909 C. W centrum miejscowości, na niewielkim wzniesieniu znajduje się kościół parafialny. Na tyłach kościoła, pomiędzy drogami prowadzącymi do Włocławka, Chodcza,

Śmiłowice z lotu ptaka

Krukowa i Czerniewic znajduje się zespół parkowy o powierzchni 4,56 ha. Na przeciwko kościoła znajduje się budynek Szkoły Podstawowej wraz z przyległym boiskiem oraz placem zabaw.

W odległości 100 metrów od budynku

kościół ma swoją siedzibę Ochotnicza Straż Pożarna, a za nią mieści się przedszkole, sklepy oraz usługi. Cmentarz Parafialny położony jest także przy drodze powiatowej, w odległości około 600 metrów od centrum miejscowości. Pozostałe zabudowania to domki jednorodzinne.

Historia miejscowości

Obszar gminy związany jest historycznie z Kujawami, które wyodrębniły się w osobne księstwo w 1194 r., początkowo ze stolicą we Włocławku, następnie w Inowrocławiu. W wyniku rozbicia dzielnicowego na przełomie XII/XIII w., ziemie te znalazły się pod panowaniem Władysława Łokietka. Wiek XIII i początek wieku XIV to okres rozwoju regionu, a także okres licznych niepokojów wewnętrznych i zewnętrznych, w dużym stopniu związanych z osiedlonymi w Ziemi Chełmińskiej Krzyżakami. Konflikty z Krzyżakami doprowadziły do wojny polsko-krzyżackiej w latach 1327-1332, w wyniku której doszło do przejściowego opanowania Kujaw przez Krzyżaków, przy jednoczesnym zniszczeniu całej prowincji. Kujawy powróciły do Korony dopiero w wyniku pokoju. Druga połowa XIV w. była okresem nie tylko likwidacji zniszczeń wojennych lecz i szybkiego rozwoju społeczno- ekonomicznego całego obszaru.

Pierwsza data obok, której pojawia się nazwa miejscowości Śmiłowice to rok 1347, w którym to Kazimierz Wielki przeniósł wieś królewską Śmiłowice z prawa polskiego na magdeburskie. Król sprzedał Śmiłowice za 60 grzyw. Kolejna data to 1438 rok, w którym to wieś została oddana przez Władysława Jagiełłę w zastaw Piotrowi z Oporowa za tysiąc złotych. W 1443 roku Władysław Warneńczyk ubezpieczył na Śmiłowice różne sumy pożyczone od Ścibora-kasztelana włocławskiego. Następnie otrzymał je w zastawie wojewoda brzeski Mikołaj, który zrzekł się dobrowolnie dóbr i wszystkich roszczeń do króla.

W 1457 roku wieś Śmiłowice została nadana przez Kazimierza Jagiellończyka Janowi z Kościelca- podkomorzemu dobrzyńskiemu, a w 1476 roku wieś przeszła w posiadanie Jakuba Kostki. Po nim w roku 1568 wieś Śmiłowice przeszła w posiadanie Krzysztofa Kostki- wojewody pomorskiego, po nim prawa do wsi przeszły na jego syna Stanisława Kostki, który był starostą Tczewskim. W 1557 roku wieś Śmiłowice wraz z folwarkiem należały do powiatu włocławskiego, wieś była gminą i parafią. Po wygaśnięciu linii męskiej Kostków na przełomie wieku XVI i XVII, dobra nadane zostały Andrzejowi Kretkowskiemu wojewodzie brzeskiemu, który w 1633 r. przekazał tanutę swemu synowi Stanisławowi. W 1709 roku prawa do dzierżawy Śmiłowic otrzymała córka

Stanisława Barbara z Kretkowskich Dorpowska- wojewodzina łęczycka, która zapisała tanutę dalej swojemu synowi Michałowi Dorpowskiemu. Kolejnymi właścicielami Śmiłowic był ród Dębskich, który zatrzymał dobra aż do rozbiorów Polski.

Po rozbiorach wieś została nabyta przez Macieja von Waldorf- Walickiego, który był komisarzem cywilno-wojskowym. W drugiej połowie XIX wieku Śmiłowice przeszły w posiadanie Gustawa Findeisena. Wybudował on dwór wraz z zabudową gospodarczą. Dwór niestety został zniszczony w czasie okupacji hitlerowskiej. Dziedzic urządził piękny ogród owocowy. Z inicjatywy Findeisena założono park o urozmaiconym układzie i drzewostanie. Oś widokowa przed dworem ujęta była klombami drzewnymi, natomiast przepływająca przez park rzeka Lubieńka łączyła się ze stawem i kanałem. Adnotacja z roku 1878 donosi, iż folwark w tym roku zajmował ,1148 mórg, w tym 975 mórg stanowiły grunty orne i ogrody, natomiast 115 mórg zajmowały łąki, a 58 nieużytki. Folwark składał się z 9 murowanych 4 drewnianych zabudowań. W tym czasie stosowano płodozmian ośmio i trzynasto polowy. W tym czasie wieś Śmiłowice zamieszkiwały 93 osoby na 462 morgach. Za czasów Gustawa Findeisena w parafii Śmiłowice zamieszkiwało 1385 osób. Cała gmina Śmiłowice zajmowała obszar 25 807 mórg i liczyła 6096 mieszkańców, a należały do niej wsie Krukowo, Nakonowo, Wólka Nakonowska i Szatki.

II. Zasoby miejscowości Śmiłowice

Zasoby przyrodnicze

Pod względem geomorfologicznym gmina Chocień położona jest w całości na obszarze Wysoczyzny Kujawskiej. W rzeźbie terenu zdecydowanie przeważają formy glacialne wykształcone w postaci moreny płaskiej i falistej oraz rynien i obniżeń wytopiskowych. Dominującym elementem orograficznym jest wysoczyzna morenowa. Jej powierzchnia wznosi się na wysokości od 115-120 m n.p.m. w części południowej gminy, do 90 - 95 w części północnej.

Zarówno rzeźba powierzchni jak i budowa geologiczna nie stwarzają większych przeszkód dla rozwoju przestrzennego. Na obszarze Śmiłowic brak jest złóż surowców naturalnych. Podstawowym walorem, decydującym o gospodarczym sposobie wykorzystania przestrzeni przyrodniczej są gleby. Ich geneza jest związana z najmłodszymi utworami plejstoceńskimi i holoceniowymi, reprezentowanymi głównie przez piaski gliniaste, gliny zwałowe lekkie oraz osady organogeniczne.

Dominującym typem genetycznym gleb są gleby płowe i brunatne, występujące prawie na całym obszarze gminy. Głównym czynnikiem klimatycznym warunkującym egzystencję przyrody ożywionej oraz rolnicze wykorzystanie omawianego obszaru, są opady. Śmiłowice położone są w strefie charakteryzującej się niskimi opadami. Ważne z rolniczego punktu widzenia opady okresu wegetacyjnego kształtują się na poziomie 350-400 mm. Jest to ilość zdecydowanie za mała, aby można zaspokoić potrzeby wodne roślin uprawnych oraz w pełni wykorzystać urodzajność gleb. Według wstępnych szacunków brakuje około 100-150 mm opadu niezbędnego dla zapewnienia prawidłowej wegetacji oraz uzyskania optymalnych plonów.

Ważną funkcję w systemie ekologicznym miejscowości pełni park podworski. Z uwagi na bogactwo gatunkowe roślin oraz postępującą naturalizację, tworzy podstawowe ogniwo w układzie przestrzennym, szaty

roślinnej. Szczególna rola i znaczenie parku wynika również z faktu bardzo niskiej lesistości gminy. Niezależnie od powyższych funkcji jest on również ważnym elementem dziedzictwa kulturowego oraz stanowi istotny składnik krajobrazu, podnoszący jego walory estetyczne.

Na terenie Śmiłowic istnieje niewielki park dworski o powierzchni 4,56 ha z drzewostanem mieszanym. Park dworski w obecnym kształcie został urządzony na przełomie XIX i XX wieku.

Zespół parkowy znajduje się w centralnej części wsi pomiędzy drogami prowadzącymi do Włocławka, Chodcza, Krukowa i Czerniewic.

Dominującym elementem założenia jest park utworzony wokół półkolejki przepływającej rzeczki Lubieńki. Wzdłuż wschodniej granicy parku znajduje się

Park w Śmiłowicach

Park w Śmiłowicach

aleja grabowa o śladach strzyżenia na wysokości 2,5 m, poza którą zachowane są dawne ślady żywopłotu głogowego. Odpowiednio do alei grabowej granica zachodnia parku obsadzona jest szpalerem z głogu jednoszyjkowego wykształconego z dawnego żywopłotu strzyżonego na wysokości 2,5 m. Ślady takiego

żywopłotu zachowane są także wzdłuż granicy południowej parku.

Przepływająca przez park rzeka Lubieńka jest uregulowana, na linii jej przebiegu w obrębie parku widoczne są trzy stawy, jednak wszystkie

pozbawione wody, zarośnięte, wypiętrzone w stosunku do stanu aktualnego dla rzeki.

W układzie kompozycyjnym parku dają się wyróżnić cztery główne polany parkowe. Rozmieszczenie przestrzenne drzewostanu w parku jest równomierne. Granice parku stanowią nasadzenia starodrzewu, aleja grabowa rosnąca wzdłuż wschodniej granicy parku oraz szpaler głogowy w części zachodniej i częściowo

Anemony

południowej. Oprócz obsadzeń granicznych parku zachowane są ślady alei lipowej- dojazd do dawnego pałacu oraz ślad alei lipowej wzdłuż południowej ścieżki obwodnicowej. Przepływająca przez park rzeka Lubieńka obsadzona jest przemiennie rzędami jesionów

lub grupami olchy czarnej. Bardzo czytelne są obsadzenia graniczne polan parkowych. Najbardziej wyeksponowany jest jesion odmiany zwisającej, rosnący dawniej w bezpośrednim sąsiedztwie dawnego pałacu, który osiągnął parametry pomnikowe oraz klon rosnący w centrum niewielkiej polanki w części wschodniej parku.

Dziedzictwo kulturowe

Na terenie wsi zachowało się niewiele obiektów zabytkowych. Jedynym obiektem wpisanym do rejestru zabytków znajdujących się na terenie wsi jest Park podworski z 2 poł. XIX w.

Ponadto na terenie wsi znajduje się wiele zabytków niewpisanych do rejestru zabytków, wśród nich jest:

- cmentarz z 1 połowy XIX w,
- budynek szkoły z 1908 r.,

- czworaki murowane z zespołu folwarku z około 1900 r.,
- ogrodzenie murowane cmentarza katolickiego z około 1900 r.,

Infrastruktura techniczna

Wieś Śmiłowice jest zwodociągowana, zelektryfikowana oraz stelefonizowana. Obecnie nie ma możliwości włączenia jej do sieci gazowej. Odpady mieszkańców wywożone są przez firmę Usługi Komunalne Wywóz Nieczystości Stałych Zdzisław Klockowski na wysypisko w Niemojewie.

Przez sołectwo Śmiłowice przebiegają następujące drogi:

- droga powiatowa 2909 C Włocławek- Chocień;
- droga powiatowa 2921 C Śmiłowice- Wilkowiczki;
- droga gminna 190710 C Śmiłowice- Nowa Wola;
- droga gminna 190 701 C Śmiłowice- Kuźnice;
- droga gminna 190 712 C Śmiłowice- Olganowo;
- droga gminna 190 714 C Śmiłowice- Borzymowice;
- droga gminna 190 709 C Śmiłowice- Wichrowice;
- droga gminna 190 760 C Śmiłowice- Wilkowice.

W roku 2009 została sfinansowana inwestycja „Przebudowa drogi Śmiłowice-Kuźnice o długości 1,122 km”. Inwestycja kosztowała 334 354, 96 zł, 72 000,00 zł dofinansowania pochodziło z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. Powstała droga o nawierzchni asfaltowej o szerokości 4,5 m i grubości 5 cm.

Transport publiczny zapewniony jest przez różnych przewoźników, także prywatnych. Dwa przystanki autobusowe znajdują się w centrum wsi. Z przystanków odjeżdżają autobusy w kierunku Włocławka, Chodcza, Boniewa, Kowala.

Gospodarka i rolnictwo

W rozwoju społeczno- gospodarczym gminy funkcję podstawową pełni rolnictwo. Przydatność rolniczą tego obszaru kształtują między innymi gleby, ukształtowanie powierzchni, stosunki wodne oraz agroklimat.

Obszar gminy Chocień położony jest na wysoczyźnie Kujawskiej, gdzie budowa geologiczna i rzeźba terenu ukształtowane zostały w wyniku działalności lądolodu i wód powierzchniowych. Na podstawie tak bogatej litologii rozwinęły się gleby, które charakteryzują się zasobnością w próchnicę i składniki mineralne oraz odznaczają się dobrą przepuszczalnością i przewiewnością. Miejscowość Śmiłowice charakteryzuje przewaga gleb średniej jakości. Bardzo ważnym czynnikiem sprzyjającym rolnictwu jest długi okres wegetacyjny, który trwa 210 dni.

Pola uprawne w Śmiłowicach

Na terenie miejscowości Śmiłowice funkcjonuje 85 gospodarstw rolnych, ze znaczną przewagą małych gospodarstw- do 5 ha, 50,59 % ogólnej liczby gospodarstw.

Lp.	Wielkość gospodarstwa	Ogólna liczba gospodarstw	Powierzchnia w ha fizycznych
1	1,01-2,0	17	22,8611
2	2,01-5,0	26	85,0087
3	5,01-7,0	12	70,5914
4	7,01-10,0	14	114,8540
5	10,01-15,0	8	94,9065
6	15,01-20,0	8	184,3098
7	nieruchomości	32	8,8554
Razem		117	581,3869

Tabela 1. Liczba i wielkość gospodarstw w miejscowości Śmiłowice

Mieszkańcy Śmiłowic nie utrzymują się tylko z rolnictwa. Źródłem ich utrzymania jest także praca w sferze produkcyjno- usługowej oraz świadczenia socjalne (emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki z pomocy społecznej).

13

Kapitał społeczny

W miejscowości Śmiłowice na pobyt stały zameldowanych jest 505 osób (stan na 1 sierpnia 2012 r.). Osób do osiemnastego roku życia mieszkających w miejscowości jest 112, co stanowi 22,18 % całej społeczności. Osób w wieku poprodukcyjnym jest 73, co stanowi 14,46 % populacji Śmiłowic. Poniższa tabela przedstawia liczbę kobiet i mężczyzn w wskazanych przedziałach wiekowych.

Przedział wiekowy	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
0-2	5	10
3	3	4
4-5	5	2
6	4	4
7	2	4
8-12	12	10
13-15	13	13
16-17	5	6
18	8	2
19-65	-	176
19-60	144	-
powyżej 65	-	16
powyżej 60	57	-
Razem	258	247
		505

Tabela 2. Statystyka mieszkańców Śmiłowic

Edukacja

Budynek Szkoły Podstawowej w Śmiłowicach

Mieszkańcy Śmiłowic i okolic mają możliwość posyłania swoich najmłodszych dzieci do Przedszkola Prywatnego, które znajduje się w Śmiłowicach. Dzieci uczęszczają do dwóch grup wiekowych 3-4-latków i 5-latków. W 2011/2012 roku do przedszkola uczęszcza 37 dzieci.

W miejscowości Śmiłowice funkcjonuje Szkoła Podstawowa, która działa już ponad 150 lat. Bogata historia szkoły rozpoczyna się w 1859 roku, na ten rok datuje się pierwsze zapiski o istnieniu szkoły gminnej w Śmiłowicach. Z korespondencji urzędu gubernialnego z 1877 roku wynika iż, budynek szkoły w Śmiłowicach był drewniany, miał wymiary 45 na 27 stóp. W 1893 roku przeniesione zostały wszystkie szkoły z obszaru gminy do Śmiłowic.

W 1908 roku przesłano informację do Warszawskiej Dyrekcji Naukowej o rozpoczęciu 22 listopada tegoż roku nauki w nowym budynku. Nowy budynek szkoły miał powierzchnię 180 m², mieścił 1 klasę, mieszkanie dla nauczyciela oraz oborę o wymiarach 7 na 4,5 metra. Budynek szkoły z 1908 roku do dzisiejszego dnia służy szkole. 27 lipca 1926 roku rozpoczęto rozbudowę szkoły, która otrzymała dodatkowe piętro oraz korytarz. Uroczyste poświęcenie sztandaru szkoły odbyło się w 1936 roku w obecności starosty włocławskiego Czesława Gajzlera.

W czasie okupacji hitlerowskiej Janina i Jadwiga Wiśniewskie prowadziły tajne nauczanie wśród dzieci ze Śmiłowic i okolic. Dnia 8 lutego 1945 roku Jadwiga Wiśniewska rozpoczęła działania skierowane ku rozpoczęciu działalności placówki w Śmiłowicach. 10 lutego powrócił do miejscowości przedwojenny kierownik Seweryn Zakrzewski. W krótkim czasie rozpoczęło naukę w 9 oddziałach ponad 300 uczniów. W 1955 roku powiększono budynek szkoły o tylne skrzydło, w trzy lata później uporządkowano boisko szkolne- wydzielono boisko do gry w piłkę ręczną, bieżnię i skocznię w dal. Cały obiekt został ogrodzony.

Szkoła Podstawowa w Śmiłowicach

Obecnie szkoła posiada 6 sal lekcyjnych, 2 nowoczesne sale komputerowe, stołówkę. W roku szkolnym 2011/2012 do placówki uczęszczało 77 uczniów. Dzięki staraniom nauczycieli i rodziców organizowane są dla uczniów wyjazdy do kina, na basen oraz wycieczki. Szkoła organizuje liczne imprezy na które zapraszani są mieszkańcy całej gminy. Uczniowie SP w Śmiłowicach biorą udział w akcji Sprzątania Świata, w licznych konkursach organizowanych przez instytucje.

Klasa	Liczba uczniów
Klasa 1 (2 oddziały)	14
Klasa 2	12
Klasa 3	15
Klasa 4	11
Klasa 5	18
Klasa 6	12

Tabela 3. Liczba uczniów SP Śmiłowic w roku szkolnym 2009-2010

W ramach zajęć pozalekcyjnych działa: dziecięca orkiestra, 2 kluby sportowe: UKS Śmiłowice i LZS Tajfun Szatki, chór szkolny, koło turystyczne, Klub Młodych Literatów, który z inicjatywy Prezesa Kujawsko-Pomorskiego Związku Literatów Pana Mariana Kustry, Pani wiceprezes Danuty Czerwińskiej-Morawskiej oraz nauczyciela języka polskiego Radosława Babińskiego w Szkole Podstawowej w Śmiłowicach w 2006 roku powstał Klub Młodych Literatów.

Plac zabaw przy SP Śmiłowice

W roku 2007 zrealizowano zadanie pn. „Bezpieczna dolina dla dzieci ze Śmiłowic i okolic- budowa placu zabaw przy SP Śmiłowice”, które uzyskało dotację docelową w ramach realizacji zadania „Place zabaw dla dzieci- tereny wiejskie” Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Dzięki temu zadaniu przy szkole w Śmiłowicach powstał plac zabaw zawierający: zestaw zabawowy, w skład którego wchodzi drabinki, zjeżdżalnia i poręcze, dwie huśtawki dwuosobowe, czterosobową huśtawkę na sprężynie, poręcz gimnastyczną oraz jednoosobową huśtawkę na sprężynie. Powstało miejsce, gdzie dzieci mogą swobodnie się bawić, a ich rodzice mogą być pewni o bezpieczeństwo swoich pociech.

Dalsze szczeble edukacji młodzież może zdobywać w Gimnazjum im. Jana

Pawła II w Choceniu , Zasadniczej Szkole Zawodowej im. Adama Mickiewicza w Choceniu, Społecznym Liceum Ogólnokształcącym im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Choceniu . Szeroka oferta edukacyjna oraz zapewniony przez gminę transport do szkół sprawiają, że mieszkańcy Śmiłowic mają zapewnione na dobrym poziomie potrzeby edukacyjne.

Sztandar OSP Śmiłowice

Lokalne inicjatywy

Ochotnicza Straż Pożarna w Śmiłowicach ma bogatą historię. Potrzeba zorganizowania straży wynikała podczas dużego pożaru jaki miał miejsce we wsi Skibice. Do pomocy, przy gaszeniu pożaru przybyli także mieszkańcy Śmiłowic, którzy zrozumieli, że bez zorganizowania jednostki niewiele poradzili. W związku z tym faktem w styczniu 1917 roku w Śmiłowicach powstała OSP. Pierwszym prezesem został Józef Stokowski, który był ziemianinem z Wichrowic.

Naczelnikiem mianowano ziemianina z Krukowa Teofila Ryty. Na Wielkanoc 1918 roku straż otrzymała pierwszy sprzęt, umundurowanie i sztandar. Na pierwszych zawodach bojowych OSP Śmiłowice zajęła II miejsce. Straż powstała w czasie I Wojny Światowej w związku z tym strażacy zmagali się na początku swej działalności nie tylko z pożarami, ale także z wrogiem. 11 listopada 1918 roku jednostka straży ze Śmiłowic w liczbie 22 członków dostała zadanie rozbrojenia żandarmów niemieckich, którzy ukrywali się w rzeźni w Czerniewicach. Niemcy byli dobrze uzbrojeni, posiadali karabin maszynowy RKM, 17 KBK i pistolet. Odważni strażacy rozbroili wroga i odesłali go do Niemiec.

Strażacy nie ograniczali swojej działalności, angażowali się czynnie w życie

kulturalne wsi. Powstał zespół teatralny, który organizował liczne przedstawienia, początkowo w budynku młyna w

Członkowie OSP Śmiłowice

Śmiłowicach. W 1921 roku oddano do użytku remizę, która powstała w czynie społecznym mieszkańców. Plac pod jej budowę ofiarował Franciszek Stasiak. W 1922 roku została założona orkiestra strażacka. Podczas prezesury Rocha Ciesielskiego w 1934 roku powstała żeńska drużyna. W 1938 roku zakupiony został samochód bojowy, który niestety przetrwał rok, gdyż został zdemontowany

przez Niemców, zrabowane zostały także instrumenty muzyczne. Jednak mieszkańcy Śmiłowic nie poddali się, już w 1949 roku za zebrane przez siebie fundusze strażacy kupili samochód marki Ford Canada. Obecnie prezesem OSP w Śmiłowicach jest Sławomir

Manewry strażackie w 2009 r.

Gwardecki, naczelnikiem Arkadiusz Rogowicz. Jednostka na stanie ma Samochód Strażacki marki Star.

Obok OSP w Śmiłowicach prowadzi swoją działalność inna instytucja społeczna, a mianowicie Koło Gospodyń Wiejskich. Powstało ono w 1931 roku.

Koło prowadziło ognisko matki i dziecka, do którego uczęszczało 30 dzieci w wieku przedszkolnym. Kobiety skupione w organizacji zajmowały się organizacją konkursów, wycieczek. W czasie II Wojny Światowej zawiesiły swoją działalność, ale z

Koło gospodyń Wiejskich ze Śmiłowic

końcem wojny odnowiły swoją działalność. Kobiety miały możliwość ukończenia kursów kroju i szycia, gotowania i pieczenia. Założyły wypożyczalnię naczyń stołowych, pralek, odkurzaczy. Tradycja, która jest do dziś kultywowana to organizacja bali karnawałowych.

Młodzieżowa Orkiestra OSP w Śmiłowicach to kolejna organizacja działająca w miejscowości. W roku 2005 obchodziła 20– lecie swojego istnienia.

W ciągu tych 20 lat orkiestra dała kilkadziesiąt koncertów na terenie gminy oraz brała udział w wielu konkursach i przeglądach orkiestr dętych na terenie całego województwa. Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień, jednak najbardziej pamiętnym wydarzeniem pozostanie występ na specjalnym koncercie z okazji

Mażoretki ze Śmiłowic

80-lecia urodzin Jana Pawła II w Wadowicach. W tej chwili członków

Członkowie Młodzieżowej Orkiestry Dętej OSP Śmiłowice

Młodzieżowej Orkiestry Dętej Ochotniczej Straży Pożarnej w Śmiłowicach jest 24, mieszkają oni na terenie Gminy Chocień. Przy orkiestrze działa również zespół Mażorettek, które uświetniają występy orkiestry tańcząc do utworów granych przez orkiestrę.

W 2009 roku orkiestra brała udział w projekcie „Jest w orkiestrach dętych jakaś siła” finansowanego ze środków Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” z Programu Wspierania Aktywności Lokalnej Na Terenach Wiejskich „RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ”. Założeniami projektu było przeprowadzenie warsztatów z profesjonalną kadrami, zakup podręczników do nauki na

Występ orkiestry OSP Śmiłowice na koncercie orkiestr w Brześciu Kujawskim

instrumentach. Członkowie orkiestry dzięki warsztatom rozwinęli swój talent i nabyte zdolności. Dzięki temu poprzez swoje występy Młodzieżowa Orkiestra Dęta promuje kulturę regionu, kultywuje tradycję orkiestry oraz ułatwia integrację okolicznym mieszkańcom.

Od maja 2010 r. prężnie działa w Śmiłowicach zespół folklorystyczny pod nazwą „Śmiłowiönki”. Zespół promuje Gminę Chocień poprzez występy na terenie całego kraju.

Pozostałe informacje

W miejscowości Śmiłowice obok Szkoły Podstawowej, remizy OSP, działają trzy sklepy spożywcze, dwa sklepy przemysłowe, sklep z środkami ochrony roślin. W miejscowości znajduje się również punkt naprawy telewizorów oraz punkt pocztowy. W Śmiłowicach znajduje się również gabinet weterynaryjny.

Mieszkańcy korzystają z opieki zdrowotnej świadczonej przez przychodnię lekarskie zlokalizowane w Choceniu. Mogą również liczyć na doraźne badania specjalistyczne wykonywane podczas prowadzonych akcji profilaktycznych. Inicjatywę takich badań wykazują lekarze specjaliści oraz społeczność lokalna. W Choceniu mieszkańcy mogą skorzystać z usług lekarza stomatologa oraz zaopatrzyć się w niezbędne leki. Mieszkańcy Śmiłowic korzystają z usług oddziału banku, który ma swoją siedzibę w Choceniu.

W Śmiłowicach znajduje się **Parafia Rzymsko-Katolicka Pod Wezwaniem Św. Bartłomieja** oraz **cmentarz parafialny**. Parafia w Śmiłowicach ma daleką historię, pierwsze wzmianki pochodzą z roku 1427, pierwsze kościoły, jakie były wznoszone były drewnianymi budowlami. W latach 1828-1862 trwała

Parafia Pod Wezwaniem Św. Bartłomieja

budowa murowanego kościoła, który zastąpiła dawny drewniany. Nie przetrwał on jednak do naszych czasów, gdyż podczas działań wojennych w 1939 roku został zburzony. Po drugiej wojnie światowej w 1948 roku wzniesiono prowizoryczny drewniany kościół. Wybudowany był na rzucie wydłużonego prostokąta o trójnawowym układzie, posiadał murowaną fasadę o charakterze eklektycznym oraz kwadratową wieżyczkę. W ołtarzu bocznym widoczny był obraz Matki boskiej z Dzieciątkiem w późnobarokowej srebrnej trybunowej sukience z XVII lub XVIII wieku oraz dwa feretony (przenośne ołtarzyki) z XIX wieku. Pierwszy z nich to neogotycki obraz Matki Boskiej, drugi ołtarzyk ludowy z rzeźbą Matki boskiej Skępskiej.

Cmentarz w Śmiłowicach powstał w drugiej połowie XIX wieku, ważnym punktem cmentarza jest późnoklasycystyczny grobowiec Pelagii z Radysów Findeisen zmarłej w 1875 roku. Grobowiec wybudowany jest z kamienia, ma kształt doryckiej świątyni na wysokim cokole, umieszczona jest na nim płaskorzeźba w kształcie klepsydry w wieńcu. Kraty ogrodzenia oraz akroteria na tympanonie są żeliwne.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości- analiza SWOT

Poprzez analizę SWOT postarano się przeanalizować mocne i słabe strony miejscowości Śmiłowice oraz jej szanse i zagrożenia stwarzane przez otoczenie. Pozwala to na określenie obecnej sytuacji w tej wsi oraz przyszłych kierunków jej rozwoju. Skrót SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów strenghts (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse), threats (zagrożenia).

Mocne strony:

- położenie wsi- bliskość Włocławka;
- walory przyrodnicze, bliskość jeziora;
- posiadanie terenów pod rozwój działalności gospodarczej, budownictwo mieszkaniowe;
- edukacja- zabezpieczenie potrzeb szkolnictwa przedszkolnego, podstawowego;
- brak ruchu tranzytowego;
- dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna: wieś posiada sieć wodociągową, elektryczną, telefoniczną;
- zabytki: zespół parkowo- dworski;

Słabe strony:

- brak miejsca do spotkań mieszkańców wsi;
- niezadowalający stan techniczny remizy;
- brak możliwości aktywnego rozwoju mieszkańców w dziedzinie kultury;
- bieda;
- bezrobocie;

- brak gospodarstw agroturystycznych;
- brak sali gimnastycznej przy SP;
- słabe warunki techniczne boiska przy SP;
- degradacja parku;

Szanse:

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich i inne środki pomocowe w latach 2007-2013;
- Zawiązanie się Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki;
- doksztalcanie społeczeństwa- szkolenia, kursy;
- bliskie położenie Włocławka;
- sala gimnastyczna przystosowana dla mieszkańców gminy;
- boisko wielofunkcyjne przystosowane na potrzeby mieszkańców gminy;
- przystosowanie remizy OSP do funkcji świetlicy wiejskiej;

Zagrożenia :

- wzrastające bezrobocie;
- pogarszająca się sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw;
- brak zaangażowania społeczeństwa w życie wsi.

Analiza zasobów miejscowości Śmiłowice- wizja rozwoju wsi

Przedstawiona poniżej tabela odzwierciedla aktualną sytuację oraz prezentuje wizję celów do których według mieszkańców należy dążyć.

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ją wyróżnia?	Brak miejsca, w które spełniało by funkcje sportowo-rekreacyjne, kulturowe.	Co ma ją wyróżniać?	Miejscowość ma być miejscem, w którym mieszkańcy mają dogodne miejsce do spotkań, mogą aktywnie uczestniczyć w życiu

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŚMIŁOWICE

			kulturalnym, sportowo-rekreacyjnym.	25
Jakie pełni funkcje?	Rolniczą, mieszkaniową, oświatową, usługową.	Jakie ma pełnić funkcje?	Rolniczą, usługową, mieszkaniową, oświatowo-kulturalną, sportowo-rekreacyjną.	
Kim są mieszkańcy?	Pracownicy, emeryci, renciści, bezrobotni, dzieci i młodzież.	Kim mają być mieszkańcy?	Zintegrowani mieszkańcy wsi, podnoszący swoje kwalifikacje i wykształcenie, zaangażowani w życie wsi, aktywna młodzież.	
Co daje utrzymanie?	Praca w indywidualnych gospodarstwach rolnych; praca w sferze produkcyjno-usługowej; emerytury; renty; pomoc społeczna; zasiłki dla bezrobotnych.	Co ma dać utrzymanie?	Praca w sferze produkcyjno-usługowej, działalność gospodarcza, agroturystyka.	
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada sołecka, OSP, Koło Gospodyń Wiejskich.	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Mieszkańcy bardziej aktywnie będą uczestniczyć w zebraniach.	
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Sporadyczne zebrania wiejskie, indywidualne interwencje u władz gminy.	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Okresowe spotkania i zebrania wiejskie, spotkania z władzami gminy, współpraca z sąsiednimi miejscowościami, zwiększenie przepływu informacji między mieszkańcami.	
Jak wygląda nasza wieś?	Wieś o zwartej zabudowie, ulegający degradacji park, podniszczone boisko przy SP,	Jak ma wyglądać nasza wieś?	Estetycznie zagospodarowane posesje, utrzymanie w czystości wsi, remont budynków,	

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŚMIŁOWICE

	nowoczesny plac zabaw.		unowocześnione boisko, zadbane park.	26
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Czyste środowisko, brak zanieczyszczeń, tereny zielone.	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Czyste i przyjazne środowisko dla ludzi i przyrody, wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych i turystycznych.	
Jakie jest rolnictwo?	Małe gospodarstwa rolne, sadownictwo.	Jakie ma być rolnictwo?	Innowacyjne, ekologiczne.	
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Dogodne połączenia do Włocławka , Chodcza, Boniewa.	Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Regularne połączenia komunikacyjne do pobliskich miast.	
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Zabezpieczenie szkolnictwa na poziomie przedszkolnym i szkoły podstawowej, uczestnictwo w Orkiestrze OSP, plac zabaw.	Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Zajęcia w domu świetlicy wiejskiej, salę gimnastyczną, boisko wielofunkcyjne, ścieżki rowerowe i spacerowe, udział w imprezach folklorystycznych, opieka nad inicjatywami młodych ludzi.	

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć

1. Budowa sali sportowej w Śmiłowicach

- Cel: utworzenie miejsca do zaspokajania potrzeb w zakresie sportu i rekreacji;
- Przeznaczenie (grupa odbiorców): mieszkańcy Gminy Chocień;
- Harmonogram realizacji: 2014-2015
- Koszt: 1 500 000,00 zł;
- Źródło finansowania: budżet województwa, środki własne.

2. Rozwój miejscowości Śmiłowice poprzez przebudowę poddasza szkoły na cele społeczno – kulturalne, remont zaplecza kuchennego na potrzeby świetlicy wiejskiej oraz przebudowa boiska sportowego

- Cel: ożywienie życia kulturalnego, integracja mieszkańców; przygotowanie miejsca do aktywnego wypoczynku i rekreacji;
- Przeznaczenie (grupa odbiorców): mieszkańcy Gminy Chocień;
- Harmonogram realizacji: 2013 - 2014;
- Koszt: 1 000 000,00 zł;
- Źródło finansowania: PROW, środki własne.

3. Parking przy kościele

- Cel: zwiększenie ilości miejsc parkingowych w centrum miejscowości, poprawa bezpieczeństwa;
- Przeznaczenie (grupa odbiorców): mieszkańcy Gminy Chocień;
- Harmonogram realizacji: 2012;
- Koszt: 40 000,00 zł;
- Źródło finansowania: PROW, środki własne,

4. Rewitalizacja parku w Śmiłowicach

- Cel: rewitalizacja parku oraz przystosowanie go do funkcji rekreacyjnej;
- Przeznaczenie (grupa odbiorców): mieszkańcy Gminy Chocień;
- Harmonogram realizacji: 2013;
- Koszt: 110 200,00 zł;
- Źródło finansowania: PROW, środki własne.

5. Utworzenie zbiornika retencyjnego

- Cel: poprawa stosunków wodnych i rekonstrukcja starej zapory młyńska wodnego;
- Przeznaczenie (grupa odbiorców): mieszkańcy Gminy Chocień;
- Harmonogram realizacji: 2013-2015;
- Koszt: 100 000,00 zł;
- Źródło finansowania: PROW, środki własne.

6. Nasadzenia roślin przy parkingu cmentarza parafialnego

- Cel: poprawa wizerunku miejscowości;
- Przeznaczenie (grupa odbiorców): mieszkańcy Gminy Chocień;
- Harmonogram realizacji: 2013
- Koszt: 1 000,00 zł;
- Źródło finansowania: PROW, środki własne.

7. Budowa kanalizacji w miejscowości Śmiłowice

- Cel: kanalizacja kolejnego obszaru w Gminie Chocień, co umożliwi odbiór i oczyszczenie ścieków do parametrów spełniających wymogi Unii Europejskiej;
- Przeznaczenie (grupa odbiorców): mieszkańcy Gminy Chocień;
- Harmonogram realizacji: 2016-2019;
- Koszt: 2 000 000,00 zł;
- Źródło finansowania: RPO, środki własne

V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu

W miejscowości Śmiłowice można wyróżnić kilka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Obszary te zaznaczono na mapie poglądowej.

Pierwszy obszar to teren położony w południowej części miejscowości obejmujący pow. 4,56 ha. Jest to park dworski z drzewostanem mieszanym wpisany do rejestru zabytków, ścieżkami, alejkami, pomnikami przyrody. Zlokalizowane jest tam boisko dla mieszkańców, ławeczki, ognisko. Na terenie tym mieszkańcy się spotykają, odpoczywają.

Drugi obszar to kościół w Śmiłowicach. Obszar ten ze względu na swoje położenie – w centrum miejscowości pełni dla mieszkańców wsi ważną funkcję.

Kolejny obszar (3) to teren Szkoły Podstawowej w Śmiłowicach. W obszarze tym znajdują się min. boiska do piłki nożnej, siatkówki, plac zabaw, tu odbywają się lokalne imprezy.

Następny obszar (4) jest położony wzdłuż drogi powiatowej przebiegającej przez centrum wsi Śmiłowice. Teren ten, ze względu na układ przestrzenny wsi, pełni również bardzo ważną funkcję dla mieszkańców. Wieś posiada typową zabudowę skupioną po obu stronach drogi powiatowej. Jest to centrum miejscowości gdzie znajdują się sklepy.

Piąty obszar to teren świetlicy wiejskiej w Śmiłowicach, w której spotykają się systematycznie mieszkańcy miejscowości i okolic.

Na kolejnym obszarze (6) zlokalizowany jest cmentarz rzymsko – katolicki.

Ostatni obszar (7) to teren przedszkola w Śmiłowicach. Przy przedszkolu zlokalizowany jest także plac zabaw.

Wyżej wymienione obszary ze względu na swoje położenie pełnią dla mieszkańców wsi ważną funkcję.